

БИЛТЕН

ДАНАС НА РЕПЕРТОАРУ
ЛЕГЕНДА О МЕСЕЧЕВОЈ ПРИНЦЕЗИ
Позориште лутака Ниш

ПОКРОВИТЕЉИ ФЕСТИВАЛА

Јелена Стојановић-Патрногић

НАША ЈЕ МИСИЈА ДА СЕ БАВИМО ОДРАСТАЊЕМ

Након представе "Тихи дечак" на Округлом столу чули смо само речи хвале. Један од коментара био је да је реч о представи са великом мисијом. Да ли је ово први пут да правите овако велики искорак у репертоару у смислу осетљивости теме или је, како је то неко рекао, реч о мисији вашег позоришта?

У свакој представи, била она класична бајка или адаптација неке познате приче, увек се трудимо да имамо неку поруку али никада се не одлучујемо за кораке који се баве неким социјалним темама или угроженим друштвеним групама. Оно што смо ми хтели бавећи се овом темом је да то угрожено не буде истакнуто него да буде прихваћено иако је другачије. Хтели смо да приближимо и деци а и одраслима како је то кад живиш у том свету а ништа не чујеш. И то је врло важно јер наше позориште последњих две до три године се бави бар једном годишње управо тим темама - како да се превазиђу неки проблеми који нас затекну ненадано. Претходне године смо имали представу "Вања" која је настала на основу две сликовнице. Једна се зове "Имам проблем, шта с њим?" а друга се зове "Имам идеју, шта са њом?". И то је била исто једна истраживачка представа где ми покушавамо да олакшамо деци ако имају проблем или имају идеју а та идеја је одбачена од средине. Врло често се бавимо тиме да онима који не познају неки недостатак, стање, дозволимо да га боље доживе и са знају нешто о томе.

Нарочиту пажњу привукла је форма представе, односно чињеница да су глумци истовремено и лутке, и сценски елементи, и реквизити. Неко би рекао луткарско позориште без лутке, а објаснили сте нам да је оваква форма позната као "платформ театар". Да ли сте у Србији пионири у оваквом сценском изразу?

Ја мислим да јесмо пионири. У принципу код нас се још увек негује класично луткарство. Постоји лутка и лутка мења глумца. Понекад сенке замењују постојање класичне лутке али платформ театар се ретко користи. У овом случају је морао да буде искоришћен јер је то, мислим, било једино средство којим су глумци могли да се послуже а да прича буде на овај начин и оволико стварно истинито испричана.

Какве су реакције публике? На које начине тема дотиче децу а на које одрасле?

То је један широк спектар. Једни су затечени, шокирани. То се углавном односи на млађу популацију а родитељи и одрасли углавном емотивно доживљавају ову представу и постоји тај моменат, страх са обе стране. Родитељи стално дају инструкције како дете

треба да се понаша и онда у једном тренутку се деси то да дечак ипак одлучи да не послуша родитеља. У том тренутку чак и деца знају да прави грешку а родитељи су апсолутно уплашени.

Какве су реакције чланова удружења глувих и наглувих који су гледали вашу представу?

Они су пријатно изненађени јер мисле да смо урадили велику ствар за њих - да људи који не живе тај живот схвате како им је. У том смислу су они највише били задовољни и имали емотивну реакцију и након представе разговарали са нама. Они су и били срећни што смо научили знаковни језик и то њима пуно значи, за блискост, али првенствено то што смо покушали да кроз представу објаснимо њихов живот.

Да ли и убудуће можемо очекивати овакве теме на вашем репертоару?

Ја сам става да репертоар треба да буде разноврстан и наравно да ће постојати репертоарске представе које су ту за нашу публику настале најчешће на основу адаптације неке класичне бајке. Нећемо побећи од тога, то је дивно. Али, са друге стране, наш посао јесте да продубљујемо знања и да се бавимо оним што деца не могу добити у школи, што не могу можда родитељи на најбољи начин да им објасне .. Просто је наша мисија да се бавимо друштвом, да се бавимо њиховим одрастањем. Просто је то, на крају крајева, наша обавеза.

Наталија Ђуровић

Бојана Лазић, редитељка представе „Алиса”
ПУТОВАЊЕ КРОЗ СУКОБ СВЕТЛА И ТАМЕ

У оквиру пратећег програма „Малог Јоакима” изведена је интерактивна позоришна представа „Алиса”. Насталу по мотивима познатог романа Луиса Керола, причу о одрастању једне девојчице, њеном преласку из безазленог света детињства у мрачан свет одраслих и победи над страховима редитељски је уобличио Бојана Лазић, уједно и представница ASSITEJ-а Србије. Два извођења током друге фестивалске вечери дала су повод за осврт на неке аспекте представе.

„Алиса” почиње и завршава се на позорници Центра за културу, а у међувремену гледаоци заједно са извођачима пролазе кроз различите просторије зграде.

Цео ентеријер Центра за културу одредио је наша решења. Првих дана рада правили смо руте које имају свој старт на сцени. Када смо нашли најбољу, почели смо да распоређујемо сцене по одређеним просторијама. Занимљиво је и важно то што представа траје и током кретања. Покушали смо да створимо континуитет, а не колаж.

Зашто је представа направљена као путовање?

Оригиналан наслов књиге је „Алисине авантуре у Земљи чуда” и ми смо одлучили да то заиста буду авантура и путовање. Није чак ни важно да ли неко дође са својом претпричом или не. Уосталом, представа се зове „Алиса” и урађена је по мотивима књиге која, као и представа, нуди безброј асоцијација, тако да свако са представе одлази са својом верзијом.

„Алиса” је намењена дванаестогодишњацима и старијима. Какав принцип примењујете када радите за тинејџере?

Када у неком граду радим представу, најпре окупим групу гимназијалаца са којима прво разговарам о томе шта желим да радим, како они то виде, шта их занима, коју музику слушају... Тако сам поступила и у Лазаревцу и то ми је помогло у креирању представе коју условно можемо назвати авантуристичким хорором за тинејџере, иако ју је жанровски тешко дефинисати. Важно је не подилазити њиховим жељама, али их саслушати. Треба тежити остварењу своје идеје, али увек размишљајући о томе за кога се ради.

Какав је у Србији положај позоришта за најмлађе и омладину?

За тинејџере углавном не постоји позориште. Оно постоји за најмлађе или за одрасле, што је њима досадно, док се представе за децу углавном играју пре подне. „Алиса” се изводи увече, када је у згради мрак. То даје посебну атмосферу, а блиска им је и музичка подлога. Иначе, позориште за децу и младе је у изузетно тешком положају. Треба много више улагати и у позоришта и у едукацију публике.

Милеса Караџић

СТВАРАЛАЧКИ ТИМ

У продукцији Пулс театра и Центра за културу Ваљево „Алиса” је премијерно изведена у септембру 2016. године. Од тада је више пута на грађивана. „Алиса” је 2017. године била део пратећег програма 51. БИТЕФ-а.

Насловну улогу тумачи Маја Јовановић. Сцене са њом деле Ивана Недељковић, Михаела Стаменковић, Јелена Цвијетић, Наташа Станковић, Маја Софронијевић, Ана Ћук, Јулијана Бјекловић, Невенка Петровић и Светлана Божић.

Текст представе потписале су Весна Перић и редитељка Лазић. За сценографију, костим и маску била је задужена Зорана Петров, а за избор музике и дизајн плаката Бранислав Станковић.

Тихи дечак, Позориште за децу Крагујевац ИЗВЕШТАЈ СА ОКРУГЛОГ СТОЛА

Након представе “Тихи дечак” (луткарске без лутака), уводно питање се односило на почетак рада: шта је било важније – садржај или форма? Како представити глувоћу и да ли је ово луткарска или драмска представа?

Миломир Ракић (Отац) је објаснио појам „платформ“ представе у којој је извођач уједно и глумац, и лутка, и сценски елемент, и реквизит. Значи, све се ради на сцени и телом које према публици шаље информације о причи. Глумци су се сналазили на сцени, импровизовали и тако је од игре са рукама настајао гласовни језик, а прича је изашла из језика форме.

Милош Миловановић (Дечак) је истакао да средства извођача постају нужност, да је важна вера у рад и да то изазива пажњу публике. „Како деца схватају тежину догађаја?“ је било питање једног од присутних, а Милош је одговорио да је можда добро ако деца не схватају исход, али је битно да сазнају да има и другачије деце и да упознају знаковни језик. “Деца доживе шок, али им је сценски језик ближи него одраслима, јер они лакше пре-

познају слике,” закључио је.

У даљем разговору је речено како је ово храбро бављење значајном темом, да је важан искорак и духовитост у првом делу представе, да је битно говорити о угроженим групама и њиховом статусу у друштву и важности сазнања како је то „бити глув или наглув.“ Истакнуто је опредељење за сценски минимализам, полифона структура, градација, промена приказа, динамика и прилагођавање текста. Говорило се и о педагошкој улози, о значају разговора са децом, о потреби анализе и размене мишљења са публиком.

Јелена Стајковац истиче да је ово „време које се руга разуму“ и да ова представа показује прави пут и даје наду за будућност позоришта.

Чули смо и да је ово „представа са важном мисијом, мост од нас према другачијима, а то је симбол јединственог света.“

И заједничка порука: важан је тренутак, а игра и радозналост некад доносе опасност. Мислите на то и чувајте децу!

Радмила Булатовић

Наташа Гвозденовић

ТИХИ ДЕЧАК**Позориште за децу Крагујевац**

Представу "Тихи дечак" режирао је Тин Грабар у Позоришту за децу Крагујевац, а текст потписују Ана Душа и редитељ. Представа је одиграна трећег фестивалског дана и наставља нит коју су започеле представе "Страхиња" и "Бела Грива" бавећи се темама које су табу, или тачније, које су осетљиве.

Редитељ Тин Грабар представу је режирао на принципу тзв. платформ театра који користи глумчево тело како би се испричала прича. Оно је основни инструмент "плес прстију и глума тела".

Наша прича о Тихом дечаку доминантно се прича прстима који играју готово све. Оно што је карактеристично за редитељев поступак јесте да се представа одвија на више планова, специфични су кадрови које гледамо, а који настају кроз глумачка тела: игра прстима даје широку слику дешавања, док крупни кадар у којем имамо самог глумца који игра, најпре је ту да покаже стање, односно емоцију.

Овај поступак у којем се користи на првом месту и најдословније глумчево тело као инструмент којим се приповеда, најпре покреће машту гледаоца и његову пажњу чини будном. Слике које гледамо интензивно завршавамо у глави: кућу, шуму, планину, птицу, срну у шуми, интернат....

Причу о дечаку Вуку који, незгодом, трајно губи слух, редитељ даље у једном жестоком темпу, прича се одвија динамично, а посебно је драгоцено што пошто Вук изгуби слух сцена остаје практично без звука, ви чујете један готово нечујан, потмули звук који вас снажно уводи у његово стање и предочава унутрашњу драму кроз коју дечак пролази.

Јако осећање емпатије нарочито буди глумачка игра Миломира Ракића, Љубице Радомировић, Милоша Миловановића и Сање Матејић, која је снажна и фино каналисана да у гледаоцу отвара снажне слике и емоције.

Драматургија коју су радили редитељ Тин Грабар и Ана Душа вешто прати мелодрамску нит која своје разрешење налази у завршном монологу нашег јунака који ванредно изводи Миломир Ракић.

Нарочиту улогу игра музика односно звук ове представе, пошто је прати неодвојиво и природно и звуком се представа дели, условно речено на два дела, на живот нашег јунака до несреће и на његов живот после, који је како нам он каже другачији, али веома богат.

Ова представа драгоцено буди емпатију, учи свог гледаоца да обрати пажњу и има разумевања за другачије, осим тога развија дечију машту (једнако и машту одраслог гледаоца) управо због врло сведених и нужних средстава којима се користи и убедљиве игре - слике просто искрсавају у гледаочевој глави.

"Тихи дечак" је снажна и аутентична представа која нас се тиче.

Наташа Гвозденовић

Катарина Ђоковић
ПЉУСАК ТИШИНЕ

Трећег дана фестивала „Мали Јоаким“ у Лазаревцу одиграла се представа „Тихи дечак“ у извођењу Позоришта за децу Крагујевац, по режији словенског редитеља Тина Грабнара, који је, уз Ану Душу, уједно и аутор текста.

Како опис њихове представе каже, прича се ради о Тихом дечаку, односно Вуку, који живи са мамом, татом и петогодишњом сестром Лејлом у великој кући на селу. Његов отац је ловац и држи своју пушку на сакривеном месту на тавану, подаље од дечјег домашаја. Понекад Вук иде са татом у лов и константно жели да пуца, међутим, тата му не дозвољава све док не положи испит за ловца. Једнога дана, када су Вук и Лејла остали сами код куће, он је видео таванска врата која су му се учинила веома занимљивим. Када је покушао да их отвори, схватио је да су откључана и да врло лако могу да крену у експедицију по тавану, иако су обоје дубоко знали да то не смеју да раде. Међу слепим мишевима, пауцима, татиним старим писаћим столом и игри папирима, они проналазе благо: кључ од ормана у ком се налази татина пушка. Вук се, уз игру гласова анђела и гласа ђавола, који му чуче на левој и десној страни рамена, преиспитује да ли смеју да узму пушку. Узимају је. Лејла је хитро ставља на раме и неколико пута запиткује да ли може да пуца. Вук јој не дозвољава, објашњавајући јој правила коришћења вареног оружја које га је тата научио у ловачким авантурама, од којих је прво: пушка може у сваком тренутку да опали. Брижно јој ставља слушалице и у тренутку када треба себи да их стави како би се заштитио од могуће повреде увета, петогодишња Лејла изнеадно испалује метак и Вук остаје потпуно глув. У том тренутку се код из Вуковог лика рађа Тихи дечак и до краја представе немамо прилику да чујемо ни један једини звук, док он са нама комуницира знаковним језиком.

Луткарска представа без лутака, заснована на принципима платформ театра, представља плес прстију, састављену уз смислену игру глумчевог тела и експресије, односно максимално коришћење тела као реквизита. Први део представе заснива се на шареноликом спектру гласовних могућности, од

ономатопеје птица, крава, трактора, генерално звукова из природе, па све до осећања једно другог. Током путовања кроз причу, четири глумца на сцени нам са својих десет прстију и две ноге представљају главне и споредне детаље сваке ситуације како бисмо што боље доживели атмосферу и живот дешавања Вука и његове породице. Сцене у којима се ликови налазе се кадрирају по узору на филмске планове, те имамо прилику да видимо панораму, односно тотал, средњи план и крупни план. Игра перспективе се одвија врло брзо и тачно, те нас увлачи све дубље у причу и осећање ликова. Минималистичка сценографија састоји се од само једног обичног, дрвеног рама, док снап светла делује као да је готово фиксиран током целе представе. Са разласа се не чује никакав звук све док Вук не остане трајно повређен и управо та ствар одаје утисак да глумци играју веома захтевну представу коју целу износе кроз коришћење својих максималних перформанси. Од половине представе, од када Вук доноси погрешну одлуку која га кошта промене перцепције и смисла, четворо глумаца успело је да одржи игру и ток приче уз највећу могућу тишину до краја представе. Та тишина, та нема тишина, забезекнута тишина, језива тишина, ништавило нас заправо уводи у живот немих особа. Недефинисано осећање у којем твоји рецептори не препознају ни сопствени звук који производиш доводе у непријатну ситуацију, како главног јунака приче Тихог дечака, тако и нас, публику. Јавља се чудновата импресија у којој на тренутке ни ти сам не знаш да ли си оглувео заједно са Тихим дечаком. Спона сплета догађаја снажно те и упорно запиткује: Шта би се десило када би ти сам у следећем моменту доживео трајно оштећење било чега што ти је до сада служило за доживљај света? Игра самопоуздања и вечна игра наде и очекивања Тихог дечака остављају горак укус у устима да су могућности у даљем животу ипак ограничене. Питање је да ли смо ми, као околина, или носилац трајне повреде, довољно храбри да ограничене могућности претворимо у живот доследан нама самима?

Катарина Ђоковић
 Портал „Хоћу у позориште“

ДНАС НА РЕПЕРТОАРУ

ЛЕГЕНДА О МЕСЕЧЕВОЈ ПРИНЦЕЗИ

Позориште лутака Ниш

Аутор текста: Горана Баланчевић**Режија:** Давид Алић**Дизајн лутака:** Душан Станковић**Дизајн костима:** Ивана Савић**Сценографија:** Ивана Савић**Сценски покрет:** Небојша Громилић**Музика:** Срђан Марковић**Играју:**

Марија Цветковић

Срђан Миљковић

Даворин Динић

Дејан Гоцић

Тома Бибић

Јелена Ђорђевић

Наташа Ристић

Слободан Миљковић

Александра Павловић

Младен Милојковић

У друштву у којем су сваке вредности изгубљене, важно је не скренути са пута, већ препознати искреност и следити је. На свом путу ћемо се сусретати са страшним људождерима, многим чаробницама и великим алама, али... и са људима. Само је питање ко је ту чудовиште? Двоје малдих, Кагуја и Хиро, следили су свој пут искренности до краја и стигли до циља, а њихов циљ је бесконачност.

Позориште лутака Ниш је једино нишко професионално позориште за децу и једино професионално луткарско позориште на југоистоку Србије са традицијом дугом 60 година. На репертоару има око тридесет представа у свим жанровима луткарске уметности.

Има важну улогу у естетском и моралном васпитању младих нараштаја. Представе Позоришта лутака својим сценским дејством развијају дечију машту, побуђују радозналост, постављају питања и кроз сценску илузију дају одговоре на све моралне, етичке и естетичке дилеме којима су деца и млади изложени у свакодневном животу.

Основна концепција Позоришта лутака заснована је на неговању традиције и културне баштине, чиме се деци указује на идентитет и наслеђе из ког потичу, али и на разноврсности тема и мотива, чиме их учимо да су грађани света.

СУТРА НА РЕПЕРТОАРУ 13.00 (узраст 7+)

НИЈЕ ЛАКО БИТИ ДЕТЕ

Регионално позориште Нови Пазар

Комедија о одрастању
Инспирисано комадом „Како да се (О)понашам”
М.Б.Јанковић

Текст, режија и избор музике:

Миодраг ДинуловићСценограф и костимограф: **Ана Колбјанова**

УЛОГЕ:

Милан — дете коме је свега доста -

Недим НезировићТата, Стрико, Дека - **Душан Живанић**Мама, Бака - **Кристина Јевтовић**

Добрила - добра вила, матичарка -

Сандра Миљковић

Нећко - онај што неће да хоће и није добра вила,

кум на венчању - **Рифат Рифатовић**

Милица, Лик са ТВ-а, Безобразна девојчица, Ме-

рима - **Анђела Марић**

Тетка Сојка, пас Сима, кум на венчању, аниматор

звукова - **Харис Шећеровић****САВЕТ ФЕСТИВАЛА****Миодраг Динуловић**, председник ЗППС**Ивана Недељковић**, директор 12. Фестивала “Мали Јоаким”**Милош Крстовић**, директор Књажевско-српског театра Крагујевац**Зоран Стаматовић**, директор Народног позоришта Ужице**Владимир Ђуричић**, директор Позоришта тимочке крајине

“Зоран Радмиловић” Зајечар

Градмир Филипковић, директор Народног позоришта Пирот**Спасоје Ж. Миловановић**, директор Народног позоришта Ниш**Предраг Радоњић**, директор Народног позоришта Приштина**Бранислав Недић**, директор Крушевачког позоришта**Милена Богавац**, директор Шабачког позоришта**Јелена Патрногић**, директор Позоришта за децу Крагујевац**Милица Радуловић**, директор Позоришта лутака Ниш**Драган Марјановић**, в.д. директора Народног позоришта Лесковац**Ненад Јовић**, директор Позоришта “Бора Станковић” Врање**Сеадетин Муџезиновић**, директор Регионалног позоришта

Нови Пазар

Братислав Јанковић, в.д. директора Градског позоришта ЧачакМАЛИ
ЈОАКИМ**СТРУЧНИ ЖИРИ****Др Миливоје Млађеновић**,
театролог**Љубица Бељански-Ристић**,
позоришни педагог**Драгана Милошевски-Попова**,
позоришни редитељ**СЕЛЕКТОР И МОДЕРАТОР****Анђелка Николић**,
позоришни редитељ**КРИТИЧАР ФЕСТИВАЛА****Наташа Гвозденовић****БИЛТЕН 12. ФЕСТИВАЛА ПРЕДСТАВА ЗА ДЕЦУ И МЛАДЕ “МАЛИ ЈОАКИМ”**

Издавач: Прво приградско позориште - Пулс театар Лазаревац

Уредник билтена и графичка припрема: Слађана Калик

Редакција:

Наталија Ђуровић, Радмила Булатовић, Милеса Караџић,

Катарина Ђоковић, Наташа Гвозденовић

Фотографија: Лазар Мандић